

Nota

Programma van maatregelen

Bissegem - Moorseelsestraat (prov. West-Vlaanderen)

Auteur: Lobke DECROCK
Redactie: Siel LEEMANS

Projectcode: 2023K310

Projectcode:	2023K310
Naam erkende archeoloog:	Monument Vandekerckhove nv.
Erkenningsnummer:	OE/ERK/Archeoloog/2015/00031
Locatiegegevens:	Bissegem Moorseelsestraat (zie plan in bijlage 1)
Lambertcoördinaten onderzoeksgebied:	X: 69982.69m; Y: 169822.78m X: 70190.35m; Y: 169944.07m
Kadastergegevens:	Kortrijk, 8ste afdeling Heule, sectie C, nummers 742h, 742d, 742e, 1076x4, 1076w4 en 1076t4. Kortrijk 5de afdeling Bissegem, sectie A, nummers 273r, 358a, 273p
Alle betrokken actoren:	Jelle Defrancq (Veldwerkleider), Lobke Decrock (Archeoloog), Siel Leemans (projectleider)
Betrokken personen buiten het project:	/
Contact:	info@monument.be; T: +32 51 31 60 80

1. Inleiding

Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen te Heule en Bissegem (Kortrijk) waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

In het kader van deze archeologienota werd een bureauonderzoek **(2021A481, ID 19366)**¹ uitgevoerd. Tijdens dit bureauonderzoek werd het onderzoeksgebied geografisch, geologisch, historisch en archeologisch gesitueerd aan de hand van reeds bestaande bronnen. Gezien eerder vooronderzoek en een opgraving in de direct omgeving geen aanwijzingen gaven voor de aanwezigheid van steentijdsites werd er geen landschappelijk bodemonderzoek geadviseerd.

Eerder werd reeds een bekrachtigde archeologienota opgemaakt voor dit projectgebied (ID 18991). Deze nota nam enkel wegenis-, rioleringswerken en parkeergelegenheid in overweging. Echter, bijkomende werken werden aangevraagd waardoor de bureaustudie en het eerder geleverde advies van vrijgave moest worden herzien. Daarbij kon de nieuwe uitgevoerde bureaustudie (ID19366) de aanwezigheid van een archeologische site niet uitsluiten, waardoor alsnog een archeologisch vervolgonderzoek werd geadviseerd.

Om na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen van latere periodes (metaaltijden, Romeinse tijd, middeleeuwen) aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied, dient verder onderzoek doormiddel van proefsleuven op het onderzoeksgebied plaats te vinden.

Er dient te worden opgemerkt dat de bouwwerken plaatsvinden onder een geplande fasering. Zo vond er reeds in 2014 een archeologisch traject plaats op het centrale en zuidelijke deel van het projectgebied (zie GGA op Figuur 1 en Figuur 2).² Het huidig onderzoeksgebied (twee zones weergegeven met groene contouren op Figuur 1 en Figuur 2), conform het programma van maatregelen van de in akte genomen archeologienota (2021A481, ID 19366)³ omvat enkele nog niet onderzochte delen binnen het projectgebied. Op heden (dd. 14/02/2024) is er echter een wijziging in het bouwdoossier. Meer bepaald werd de vergunning van de zone 'fase 3' van het dossier (zoals weergegeven op het plan op Figuur 1 en Figuur 2) niet verleend waardoor de geplande werken niet uitgevoerd kunnen worden. Deze zones van het onderzoeksgebied en het geadviseerde archeologische onderzoek – opgenomen in het programma van maatregelen⁴ - komen dan ook te vervallen. Een nieuwe bouwvergunning –

¹ (Devalckeneer, Archeologienota Heule - Bissegem Moorseelestraat (prov. West-Vlaanderen) verslag van resultaten bureauonderzoek, 2021).

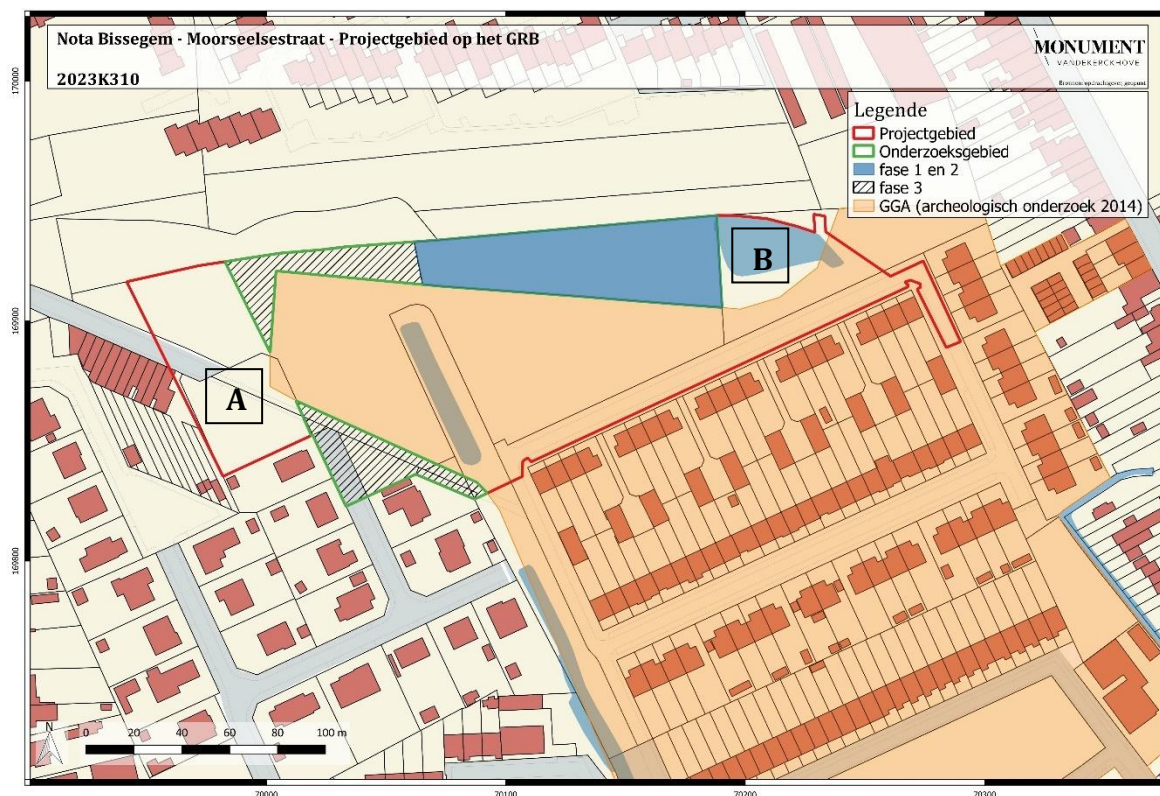
² (Vanhoutte & Bruyninckx 2017; Apers & Bruyninckx, 2017).

³ (Devalckeneer, Archeologienota Heule - Bissegem Moorseelestraat (prov. West-Vlaanderen) verslag van resultaten bureauonderzoek, 2021).

⁴ Ibidem.

al dan niet met een nieuw archeologietraject – is in opmaak en zal vermoedelijk in 2025 ingediend worden. Onderzoeksgebied fase 1 en 2 (zoals weergegeven op het plan op Figuur 1 en Figuur 2) diende wel conform het programma van maatregelen⁵ onderzocht te worden, het onderliggende programma van maatregelen heeft betrekking op deze zones.

De lege zones binnen het projectgebied (zone A en B, weergegeven op het plan op Figuur 1 en Figuur 2) werden bij de opmaak van de archeologienota en bijhorend programma van maatregelen⁶ niet weerhouden voor verder archeologisch onderzoek. Zone A maakte immers geen deel uit van de vergunning gekoppeld aan deze archeologienota. Zone B werd mee onderzocht tijdens het archeologisch onderzoek in 2014 en nadien vrijgegeven⁷, echter vanwege een discrepantie werd deze zone niet mee opgenomen in de gebieden GGA.

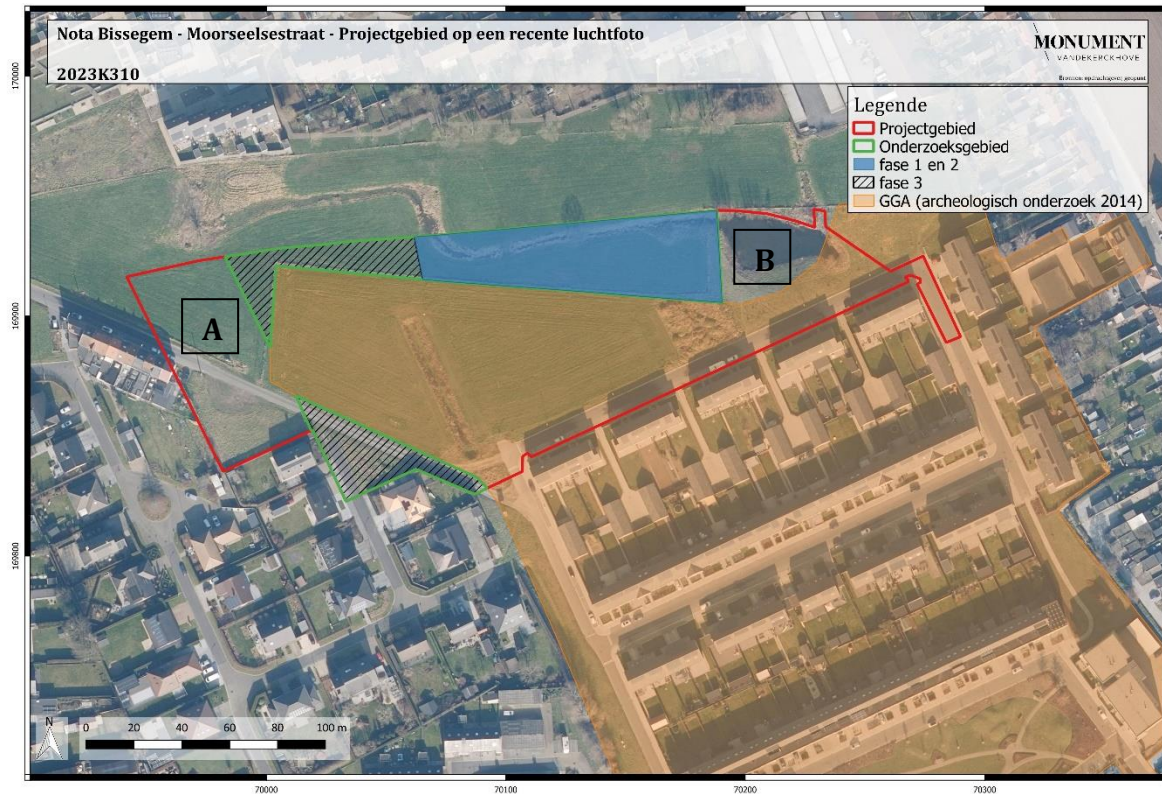

Figuur 1: Weergave van het projectgebied en onderzoeksgebied op het GRB. Fase 1 en 2 werd recent onderzocht door middel van proefsleuven, fase 3 komt te vervallen vanwege een wijziging in het bouwdoossier (supra). Eveneens werd de in 2014 onderzochte zone (GGA) aangeduid, alsook zone A en B die reeds bij de opmaak van de archeologienota en bijhorend programma van maatregelen werden weerhouden.

⁵ (Devalckeneer, Archeologienota Heule - Bissegem Moorseelsestraat (prov. West-Vlaanderen) verslag van resultaten bureauonderzoek, 2021).

⁶ Ibidem.

⁷ (Vanhoutte & Bruyninckx 2017).

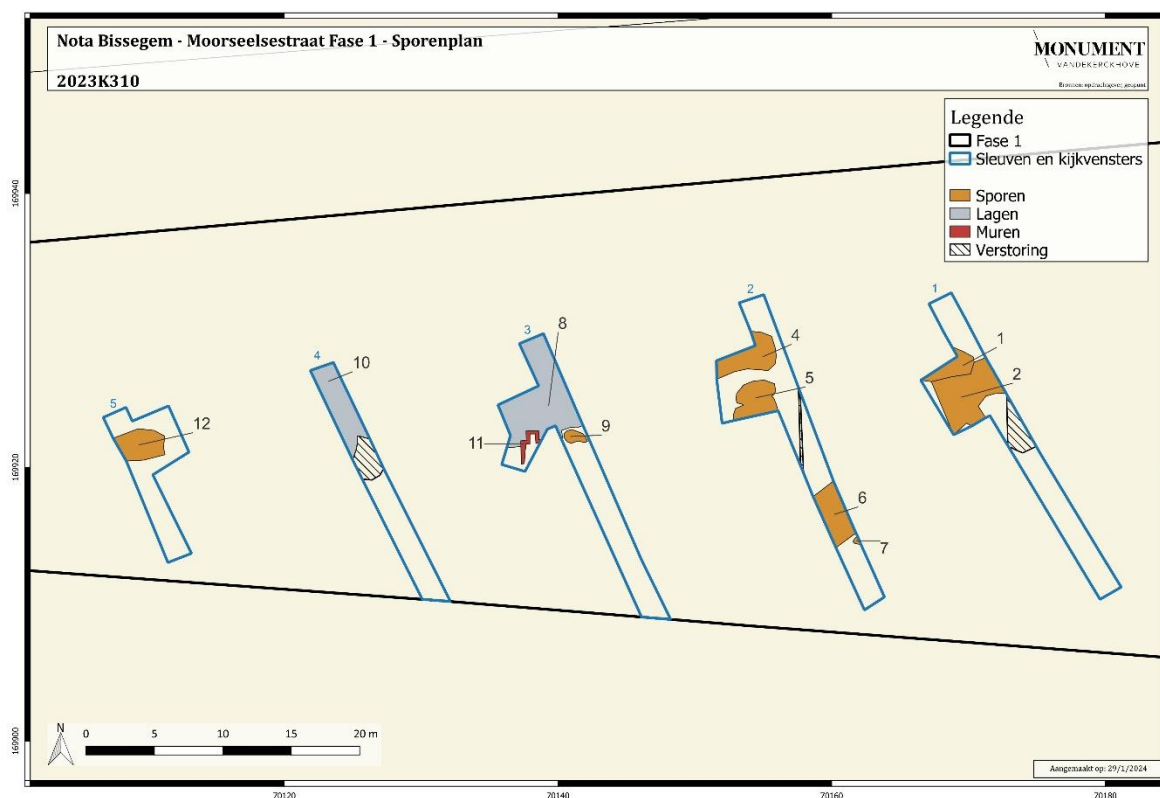
Figuur 2: Weergave van het projectgebied en onderzoeksgebied op de luchtfoto. Fase 1 en 2 werd recent onderzocht door middel van proefsleuven, fase 3 komt te vervallen vanwege een wijziging in het bouwdoossier (supra). Eveneens werd de in 2014 onderzochte zone (GGA) aangeduid, alsook zone A en B die reeds bij de opmaak van de archeologienota en bijhorend programma van maatregelen werden weerhouden.

2. Gemotiveerd advies

2.1. Volledigheid van het vooronderzoek

Vanwege een wijziging in het bouwdossier kon het archeologische onderzoek niet conform het programma van maatregelen⁸ uitgevoerd worden. Enkel de onderzoekszone ter hoogte van fase 1 en 2 kon worden archeologisch onderzocht, de overige zones komen te vervallen (supra, Figuur 1 en Figuur 2).

Het onderzoeksgebied ter hoogte van fase 1 en 2 werd onderzocht door middel van vijf noordwest-zuidoost georiënteerde proefsleuven uitgegraven van ca. 1m80 breed. Buiten de sleuven werden er kijkvensters of dwarsleuven aangelegd. Dit leverde in het totaal 12 verschillende sporen op: 3 grachtsegmenten, 1 paalspoor, 5 kuilen, 2 lagen en 1 muurstructuur (Figuur 3).

Figuur 3: Sporenplan proefsleuvenonderzoek.

⁸ (Devalckeneer, Archeologienota Heule - Bissegem Moorseelsestraat (prov. West-Vlaanderen) verslag van resultaten bureauonderzoek, 2021

2.2. Aanwezigheid van een archeologische site

Tijdens het **proefsleuvenonderzoek (2023K310)** konden verschillende archeologische sporen worden herkend. Het gaat om een gracht, extractiekuilen en een 19de-eeuwse muurstructuur. De aangetroffen gracht dient wellicht gezien te worden als afwateringsgracht of in functie van landschapsinrichting. Dit sluit aan bij de interpretatie van soortgelijke grachten aangetroffen in het zuidwesten van het onderzoeksgebied. De extractiekuilen ter hoogte van de lemigere gronden kunnen wellicht op basis van het aardewerk in de late middeleeuwen worden gedateerd. Het gaat dus om off site sporen die mogelijk een directe relatie vormen met de reeds onderzochte archeologische site ten zuidwesten van het onderzoeksgebied.⁹

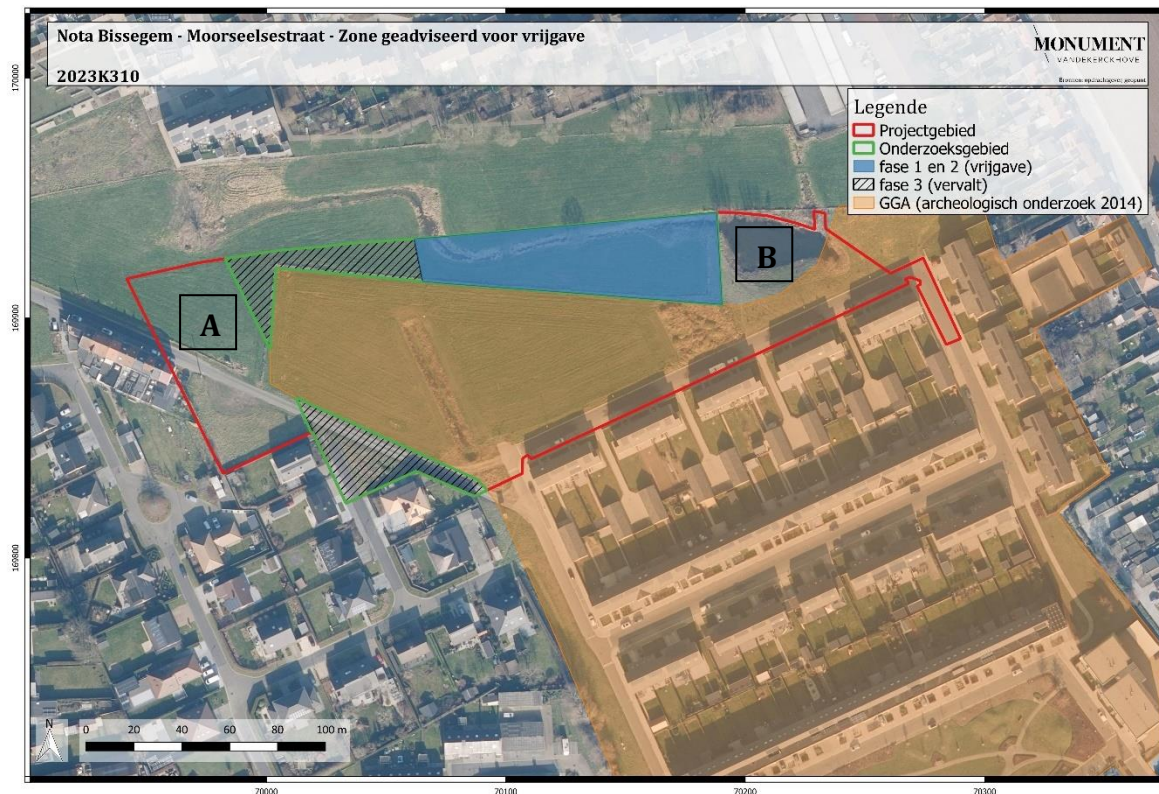
2.3. Waardering van de archeologische site

Tijdens het proefsleuvenonderzoek konden geen sporen worden aangetroffen die een indicatie vormen voor de aanwezigheid van een archeologisch relevante site. Om die reden wordt het potentieel op verdere kenniswinst eerder laag geschat en wordt bijgevolg geen verder archeologisch onderzoek geadviseerd.

2.4. Impactbepaling

De geplande werken zullen de bodem danig verstoren. Aangezien de waarde van de archeologische resten eerder gering is, en eventueel verder onderzoek geen tot weinig kennisvermeerdering met zich zou meebrengen, wordt er geen verder archeologisch onderzoek geadviseerd.

⁹ (Apers & Bruyninckx, 2017)

Figuur 4: Weergave van het projectgebied en onderzoeksgebied op het GRB. Fase 1 en 2 werd op heden onderzocht door middel van proefsleuven en wordt geadviseerd voor vrijgave. Fase 3 komt te vervallen vanwege een wijziging in het bouwdoossier (supra). Eveneens werd de in 2014 onderzochte zone (GGA) aangeduid, alsook zone A en B die reeds bij de opmaak van de archeologienota en bijhorend programma van maatregelen werden weerhouden.

2.5. Bepaling van de maatregelen

Als gevolg van de afwezigheid van een archeologische site dient er geen programma van maatregelen voor verder archeologisch onderzoek opgesteld te worden. Wel wordt gewezen op de wettelijke verplichting om bij aantreffen van archeologisch sporen/vondsten tijdens werken, dit te melden aan Onroerend Erfgoed¹⁰.

¹⁰ Zie artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en artikel 5.1. van het Onroerenderfgoedbesluit.